



“ภาษี”<sup>๒</sup> หมายความว่า ภาษีอากรที่กฎหมายหรือข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดเก็บ สำหรับกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยาให้หมายถึงเฉพาะกรณีภาษีป้าย

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”<sup>๓</sup> หมายความว่า องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรการบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง และในกรณีภาษีป้ายให้รวมถึงกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยาด้วย

“ผู้บริหารท้องถิ่น”<sup>๔</sup> หมายความว่า นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายเทศมนตรี นายกองค้การ บริหารส่วนตำบล และผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง และในกรณีภาษีป้ายให้รวมถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและนายกเมืองพัทยาด้วย

“ผู้ค้ำภาษี” หมายความว่า บุคคลที่ต้องรับผิดชอบภาษีหรือนำส่งภาษีให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“ภาษีค้างชำระ” หมายความว่า ภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถึงกำหนดชำระแล้วผู้มีหน้าที่เสียภาษีมิได้ชำระหรือนำส่ง และให้หมายความรวมถึงเงินเพิ่มด้วย

“เจ้าพนักงานบังคับภาษี” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อกำหนดหน้าที่บังคับภาษีค้างชำระ

“ยึด” หมายความว่า การกระทำใดๆ ต่อทรัพย์สินของผู้ค้ำภาษี เพื่อให้ทรัพย์สินนั้นได้เข้ามาอยู่ในความดูแลหรือครอบครองของผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมาย

“อายัด” หมายความว่า การสั่งให้ผู้ค้ำภาษีหรือบุคคลภายนอกมิให้จำหน่าย จ่าย โอน หรือกระทำนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ได้ส่งอายัดไว้ รวมตลอดถึงการสั่งบุคคลภายนอกมิให้นำส่งทรัพย์สินหรือชำระหนี้แก่ผู้ค้ำภาษี และให้ส่งมอบหรือชำระหนี้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการจัดการขายทอดตลาด

“ผู้ทอดตลาด” หมายความว่า บุคคลหนึ่งบุคคลใดในคณะกรรมการหรือบุคคลอื่นที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

“ขายทอดตลาด” หมายความว่า การนำเอาทรัพย์สินของผู้ค้ำภาษีออกขายโดยวิธีให้สู้ราคากันโดยเปิดเผย

“ผู้มีอำนาจออกคำสั่ง” หมายความว่า ผู้มีอำนาจออกคำสั่งยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้ำภาษีแล้วแต่กรณี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

<sup>๒</sup> นิยามคำว่า “ภาษี” แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

<sup>๓</sup> นิยามคำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

<sup>๔</sup> นิยามคำว่า “ผู้บริหารท้องถิ่น” แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๖ ผู้มีอำนาจออกคำสั่งยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน หมายถึง ผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

ข้อ ๗ แบบและคำสั่งที่ใช้ในการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ยึดถือ ตามที่กำหนดท้ายระเบียบนี้เป็นแนวทางปฏิบัติ

ข้อ ๘ การส่งหนังสือเตือน คำสั่งหรือประกาศตามระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้ (๑) ให้ส่งในเวลากลางวัน หรือในเวลาทำการของสถานประกอบการนั้น

(๒) ให้ส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือสถานประกอบการของผู้ค้างภาษีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หากไม่พบผู้ค้างภาษี ณ ภูมิลำเนาหรือสถานประกอบการของผู้ค้างภาษีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้ส่งแก่บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว ณ ภูมิลำเนา หรืออยู่ในบ้าน หรือสถานประกอบการของผู้นั้น

(๓) ในกรณีที่ไม่สามารถส่งตาม (๒) ได้ ให้ปิดไว้ในที่แลเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสถานประกอบการของผู้นั้น หรือลงประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่จำหน่าย ณ ท้องที่นั้น อย่างน้อยสองฉบับ หรือโฆษณาด้วยวิธีอื่น เมื่อได้ล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันปิด ประกาศ หรือโฆษณา ให้ถือว่าผู้ค้างภาษีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับแจ้งแล้ว

หมวด ๒ ส่วนที่ ๑

การยึดทรัพย์สิน

ข้อ ๙ เมื่อได้มีการประเมินภาษีโดยถูกต้องและพ้นกำหนดเวลายื่นอุทธรณ์แล้ว และถึงกำหนดเวลาที่จะใช้สิทธิยึดทรัพย์สินได้ตามกฎหมาย หากผู้ค้างภาษียังไม่นำเงินค่าภาษีค้างชำระมาชำระให้เจ้าหน้าที่จัดทำหนังสือเตือนตามแบบ ๑ โดยเร็ว เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว หากผู้ค้างภาษีเพิกเฉยหรือไม่ยอมชำระภาษีในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้บันทึกเหตุผลไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้ทำหนังสือเตือนครั้งสุดท้ายตามแบบ ๒ โดยเร็ว เพื่อให้ผู้ค้างภาษีนำเงินมาชำระภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับหนังสือเตือนครั้งสุดท้าย

ข้อ ๑๐ หากผู้ค้างภาษียังไม่นำเงินมาชำระในกำหนดเวลาตามข้อ ๙ ให้ทำรายงานแสดงการเร่งรัดหนี้ค่าภาษีค้างชำระและรายงานการขออนุมัติการยึดทรัพย์สินเสนอผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบออกไปทำการสืบหาทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีว่ามีทรัพย์สินพอจะให้ยึดได้หรือไม่ หากไม่มีทรัพย์สินพอให้ยึด ก็ให้ทำรายงานเสนอผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๑๑ การสืบทาททรัพย์สินของผู้ค้างภาษีให้จัดทำรายละเอียดประเภททรัพย์สิน  
ประมาณราคาทรัพย์สิน ภาระติดพันในทรัพย์สินลงในแบบที่กำหนดตามแบบ ๓ และให้ผู้ทำการสืบท  
ทาทรัพย์สิน ลงชื่อ วัน เดือน ปี ที่ดำเนินการไว้ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๒ เมื่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งได้มีคำสั่งยึดทรัพย์สินตามแบบ ๔ และคำสั่ง  
แต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับภาษีตามแบบ ๕ แล้ว ให้ปิดคำสั่งยึดทรัพย์สินตามแบบ ๔ ไว้ ณ ที่ว่าการ  
อำเภอหรือสำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ชุมชนในตำบล หมู่บ้านที่ยึด  
ทรัพย์สิน กับส่งคำสั่งยึดทรัพย์สินตามแบบ ๔ ให้เจ้าของทรัพย์สินทราบ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๓ ในการยึดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีให้เจ้าพนักงานบังคับภาษีปฏิบัติหน้าที่  
ร่วมกันอย่างน้อยสองคน โดยแสดงบัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นในระหว่าง  
ปฏิบัติงานพร้อมอุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง<sup>๖</sup>

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะต้องกระทำโดยสมควรแก่เหตุ และพึงทราบว่า  
ทรัพย์สินที่จะยึดนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ค้างภาษี มีเจ้าของร่วม ภาระติดพัน และจำนวนทรัพย์สินที่  
จะยึดได้ตามกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๔ ให้เจ้าพนักงานบังคับภาษีทำการยึดทรัพย์สินในเวลากลางวันหรือเวลาทำ  
การของสถานประกอบการนั้น เว้นแต่ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินโดยได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจออกคำสั่งก  
ให้กระทำได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๕ ก่อนยึดทรัพย์สิน เจ้าพนักงานบังคับภาษีต้องแสดงคำสั่งยึดทรัพย์สินตาม  
แบบ ๔ ต่อผู้ค้างภาษี ถ้าไม่ปรากฏตัวบุคคลดังกล่าวให้แสดงต่อบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่ในสถานที่  
นั้นหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินทราบ แต่ถ้าไม่พบบุคคลใดให้แจ้งเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือ  
เจ้าหน้าที่ตำรวจมาเป็นพยานเพื่อทำการยึดทรัพย์สินดังกล่าวนั้น และต้องแจ้งให้ผู้ค้างภาษีทราบ  
โดยเร็ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การยึดสังหาริมทรัพย์อันมีรูปร่างจะต้องทำการยึดให้เห็นประจักษ์แจ้งโดยวิธี  
ประทับตราหรือกระทำโดยวิธีอื่นใดที่เห็นสมควร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การยึดสังหาริมทรัพย์ ให้นำหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินนั้นมาเก็บรักษาไว้ในที่  
ปลอดภัยถ้าเป็นที่ดินต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินผู้มีหน้าที่ทราบ เพื่อจะได้บันทึกการยึดไว้ในทะเบียน  
ถ้าหนังสือสำคัญแห่งสังหาริมทรัพย์นั้นยังไม่ออกหรือนำมาแสดงไม่ได้หรือหาไม่พบ ก็ให้บันทึกไว้  
เป็นหลักฐาน และให้ถือว่าการที่ได้แจ้งการยึดต่อผู้ค้างภาษีและเจ้าพนักงานที่ดินนั้นเป็นการยึดตาม  
กฎหมายแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การยึดทรัพย์สินที่จะต้องจดทะเบียนตามกฎหมาย ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่  
ทราบเพื่อเจ้าพนักงานจะได้บันทึกการยึดไว้ในทะเบียน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

<sup>๖</sup> ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อาศัย และ  
ขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๖ การดำเนินการยึดทรัพย์สิน เจ้าพนักงานบังคับภาษีมีอำนาจเท่าที่จำเป็นในการค้นสถานที่ใดๆ อันเป็นของผู้ค้างภาษี หรือผู้ค้างภาษีได้ครอบครองอยู่ ทั้งมีอำนาจที่จะยึดและตรวจสอบบัญชีหรือกระทำการใดๆ ตามสมควร หรือเพื่อเปิดสถานที่อยู่หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวแล้ว รวมทั้งตู้หรือที่เก็บของอื่นๆ แล้วรายงานให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งทราบ

ข้อ ๑๗ ในการยึดทรัพย์สินรายได้ถ้ามีผู้ขัดขวาง ให้เจ้าพนักงานบังคับภาษีชี้แจงว่ากล่าวแต่โดยดีก่อน ถ้าผู้นั้นยังขัดขวางอยู่อีกให้เจ้าพนักงานบังคับภาษีขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินการยึดทรัพย์สินต่อไป

ข้อ ๑๘ กรณีที่เจ้าพนักงานบังคับภาษีจะทำการยึดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี แต่ปรากฏว่าทรัพย์สินดังกล่าวถูกเจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดไว้แทนเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ห้ามมิให้เจ้าพนักงานบังคับภาษีทำการยึดทรัพย์สินนั้นอีก แต่ให้ยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นตามแบบที่ศาลกำหนด เพื่อขอเข้าเฉลี่ยในทรัพย์สินหรือเงินที่ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๑๙ การยึดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีนั้น เจ้าพนักงานบังคับภาษีจะต้องพิจารณายึดทรัพย์สินเพียงประมาณราคาที่จะขายทอดตลาดได้พอชำระหนี้ตามคำสั่งยึดทรัพย์สินตามแบบ ๔ รวมทั้งค่าธรรมเนียมการยึดและการขายทอดตลาดซึ่งทรัพย์สินนั้น แต่ถ้าผู้ค้างภาษีมีทรัพย์สินซึ่งมีราคามากกว่าจำนวนค่าภาษีค้างชำระ และไม่อาจแบ่งยึดได้โดยไม่ให้ทรัพย์สินนั้นเสื่อมราคา ทั้งไม่มีทรัพย์สินอื่นที่จะยึดได้พอคุ้มกับจำนวนค่าภาษีค้างชำระ ก็ให้ยึดทรัพย์สินนั้นมาขายทอดตลาดได้

ข้อ ๒๐ เมื่อกระทำการยึดทรัพย์สินเสร็จแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับภาษีปิดประกาศยึดทรัพย์สินตามแบบ ๖ ไว้ ณ สถานที่ที่ได้ปิดคำสั่งยึดทรัพย์สินไว้ตามข้อ ๑๒ พร้อมทั้งให้ทำรายการบัญชีทรัพย์สินที่ยึดตามแบบ ๗ เสนอผู้มีอำนาจออกคำสั่ง

ข้อ ๒๑ ทรัพย์สินที่ยึดได้ มีดังนี้

- (๑) ทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี และให้รวมถึง
- (ก) ทรัพย์สินที่ผู้ค้างภาษีมักมีกรรมสิทธิ์รวม
- (ข) ทรัพย์สินที่ผู้ค้างภาษีเอาไปจำนำ จำนอง หรือเอาไปประกันหนี้ไว้
- (ค) ทรัพย์สินที่ผู้ค้างภาษีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลให้ได้กรรมสิทธิ์มาโดยการครอบครองปรปักษ์แล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แม้จะยังไม่ได้จดทะเบียนการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ก็ตาม
- (ง) ที่ดินมือเปล่าซึ่งผู้ค้างภาษีมียุติกรรมครอบครอง
- (จ) ที่ดินมีโฉนด แม้ผู้ค้างภาษีจะโอนการครอบครองให้บุคคลอื่นแล้ว แต่ยังมีโฉนดให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๒ ข้อ ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

(ฉ) กรณีมีการโอนโดยการฉ้อฉล เมื่อได้ฟ้องคดีและศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง  
สำนักให้เพิกถอนนิติกรรมอันเป็นการฉ้อฉลนั้นแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ทรัพย์สินที่คู่สมรสหรือบุตรผู้เยาว์ที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ค้างภาษีถือ  
กรรมสิทธิ์ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ก) ทรัพย์สินของคู่สมรส ได้แก่ สิ้นสมรสและสินส่วนตัวในกรณีหนี้ภาษีค้าง  
ชำระนั้นเป็นหนี้ร่วม แต่ถ้าหนี้ภาษีค้างชำระนั้นเป็นหนี้ส่วนตัวของผู้ค้างภาษี เจ้าพนักงานบังคับภาษี  
จะยึดสินส่วนตัวของคู่สมรสไม่ได้ คงยึดได้แต่เฉพาะสิ้นสมรสเท่านั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ข) ทรัพย์สินของบุตรผู้เยาว์ ซึ่งตามกฎหมายอาจถือได้ว่าเป็นของผู้ค้างภาษี  
เช่น มีพฤติกรรมหรือการกระทำใดๆ อันแสดงให้เห็นปรากฏว่าผู้ค้างภาษีได้เอาทรัพย์สินใส่ชื่อบุตรผู้เยาว์  
เป็นเจ้าของ โดยมีเจตนาหลีกเลี่ยงการถูกยึดทรัพย์สินดังกล่าว อันเป็นการทำนิติกรรมอำพราง ย่อม  
ถือว่าการกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นยังคงเป็นของผู้ค้างภาษี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ค) ทรัพย์สินอันอาจบังคับเอาชำระหนี้ได้ เช่น เครื่องประดับอันมีค่าที่ผู้ค้าง  
ภาษีซื้อให้แก่บุตรผู้เยาว์ของตน เป็นต้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒๒ ทรัพย์สินที่ไม่อาจยึดได้ และไม่อยู่ในบังคับแห่งระเบียบนี้ ได้แก่

(๑) ทรัพย์สินที่ระบุไว้ ดังต่อไปนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ก) เครื่องนุ่งห่มหลับนอน หรือเครื่องใช้ในครัวเรือน หรือเครื่องใช้สอยส่วนตัว  
โดยประมาณรวมกันราคาไม่เกินห้าหมื่นบาท ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นสมควรจะกำหนดให้  
ทรัพย์สินดังกล่าวที่มีราคาเกินห้าหมื่นบาทไม่ตกอยู่ในการยึดนี้ก็ได้โดยคำนึงถึงความจำเป็นตามฐานะ  
สำนักของผู้ค้างภาษี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ข) เครื่องมือหรือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการเลี้ยงชีพหรือประกอบวิชาชีพ  
โดยประมาณรวมกันราคาไม่เกินหนึ่งแสนบาท ในกรณีผู้ค้างภาษีมียาขอโดยทำเป็นคำร้องต่อผู้บริหาร  
ท้องถิ่นขออนุญาตยึดหวงและใช้เครื่องมือหรือเครื่องใช้อันจำเป็นเพื่อดำเนินการเลี้ยงชีพหรือ  
ประกอบวิชาชีพอันมีราคาเกินกว่าที่กำหนดดังกล่าว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจพิจารณาอนุญาต  
หรือไม่อนุญาตภายในบังคับแห่งเงื่อนไขตามสมควร สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ค) วัตถุ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ทำหน้าที่แทนหรือช่วยอวัยวะ  
ของผู้ค้างภาษี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ง) ทรัพย์สินอย่างใดที่โอนกันไม่ได้ตามกฎหมายหรือตามกฎหมายยอมไม่อยู่ใน  
ความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(จ) ทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอันมีลักษณะเป็นส่วนตัวโดยแท้ เช่น หนังสือ  
สำนักสำหรับวงศ์ตระกูลโดยเฉพาะ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น เงินหรือสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของผู้ค้าง  
ภาษีดังต่อไปนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ก) เบี้ยเลี้ยงชีพซึ่งตามกฎหมายกำหนดไว้ และเงินรายได้เป็นคราวๆ อัน  
บุคคลภายนอกใดยกให้เพื่อเลี้ยงชีพเป็นจำนวนรวมกันไม่เกินเดือนละหนึ่งหมื่นบาทหรือตามจำนวนที่  
ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นสมควร สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ข) เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จและเบี้ยหวัดของข้าราชการ เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของรัฐบาล และเงินสงเคราะห์หรือบำนาญที่รัฐได้จ่ายให้แก่คู่สมรสหรือญาติที่ยังมีชีวิตของผู้ค้างภาษีในฐานะที่ตนเป็นบุคคลเหล่านั้น

(ค) เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดใช้ เงินสงเคราะห์ หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงาน นอกจากที่กล่าวไว้ใน (ข) ที่นายจ้างจ่ายให้แก่ผู้ค้างภาษีในฐานะที่ตนเป็นบุคคลเหล่านั้น หรือคู่สมรสหรือญาติที่ยังมีชีวิตของผู้ค้างภาษีในฐานะที่ตนเป็นบุคคลเหล่านั้นด้วย เป็นจำนวนตามที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นสมควร

(ง) เงินฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ผู้ค้างภาษีได้รับอันเนื่องมาจากความตายของบุคคลอื่นเป็นจำนวนตามที่จำเป็นในการดำเนินการฌาปนกิจศพตามฐานะของผู้ตายเป็นจำนวนตามที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นสมควร

การกำหนดจำนวนเงินตาม (ก) และ (ค) ให้คำนึงถึงฐานะในทางครอบครัวของผู้ค้างภาษีจำนวนบุพการีและผู้สืบสันดานซึ่งอยู่ในความอุปการะของผู้ค้างภาษีด้วย

(๓) ทรัพย์สินของภริยา ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภริยา พุทธศักราช ๒๔๗๕

ส่วนที่ ๒

การคัดค้านการยึดทรัพย์สิน

ข้อ ๒๓ ถ้าบุคคลใดจะยื่นคำคัดค้านการยึดทรัพย์สิน โดยกล่าวอ้างว่าผู้ค้างภาษีไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินที่ได้ยึดไว้ก่อนที่ได้เอาทรัพย์สินเช่นนี้ออกขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่น บุคคลนั้นอาจยื่นคำคัดค้านต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งเพื่อให้มีคำสั่งปล่อยทรัพย์สินเช่นว่านั้น เมื่อเจ้าพนักงานบังคับภาษีหรือคณะกรรมการได้รับคำคัดค้านเช่นว่านี้ ให้งดการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้นไว้ในระหว่างรอคำวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป เว้นแต่

(๑) หากมีพยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่าคำคัดค้านนั้นไม่มีมูล และเป็นคำคัดค้านที่ยื่นเข้ามาเพื่อประวิงให้ชักช้า ผู้มีอำนาจออกคำสั่งมีอำนาจสั่งให้ผู้คัดค้านวางเงินต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งในเวลาที่กำหนดตามจำนวนเงินที่เห็นสมควรเพื่อประกันความเสียหายใดๆ ที่อาจได้รับเนื่องจากสาเหตุที่เนินซ้ำในการขายทอดตลาดอันเกิดแต่การยื่นคำคัดค้านนั้น ถ้าผู้ยื่นคำคัดค้านไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเช่นว่านั้น ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งยกคำคัดค้านนั้นเสีย และมีคำสั่งให้ดำเนินการต่อไป

(๒) ถ้าทรัพย์สินที่พิพาทนั้นเป็นสังหาริมทรัพย์ และมีพยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่าคำคัดค้านนั้นไม่มีเหตุอันควรฟังหรือถ้าปรากฏว่าทรัพย์สินที่ยึดเป็นสังหาริมทรัพย์ที่เก็บไว้นานไม่ได้ ผู้มีอำนาจออกคำสั่งมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการขายทอดตลาดทรัพย์สินหรือจำหน่ายทรัพย์สินเช่นว่านี้โดยไม่ชักช้า

ส่วนที่ ๓

การเก็บรักษาทรัพย์สินที่ยึด

ข้อ ๒๔ ให้นำทรัพย์สินที่ยึดมาแล้วเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานหรือที่ทำการของ  
 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำการยึดทรัพย์สินนั้น หรือสถานที่ที่ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนด โดยผู้มี  
 อำนาจออกคำสั่งมีหน้าที่ควบคุม ดูแล เว้นแต่เป็นอสังหาริมทรัพย์หรือสิ่งของอื่นซึ่งลำบากต่อการขน  
 ย้าย ให้พิจารณามอบแก่บุคคลที่สมควรดูแลรักษาตามแบบ ๘ ก็ได้ แต่การมอบนี้ผู้มอบยังคงต้อง  
 รับผิดชอบเมื่อเกิดความเสียหายขึ้น เว้นแต่เป็นเพราะเหตุสุดวิสัย<sup>๕</sup>

ให้จัดทำรายงานการยึดทรัพย์สินโดยชัดแจ้งว่า ได้จัดการเก็บรักษาทรัพย์สินที่ยึดมา  
 อย่างไรต้องเสียค่าใช้จ่ายในการยึดทรัพย์สินเท่าใด ค่าเช่าสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สินเท่าใด และ  
 ค่าจ้างดูแลรักษาทรัพย์สินเท่าใดกรณีจ้างให้บุคคลอื่นดูแล

ถ้าทรัพย์สินถูกบุคคลใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์  
 ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแจ้งความดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดในทุกข้อหา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผลของการยึดทรัพย์สิน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒๕ ผลของการยึดทรัพย์สิน

(๑) การที่ผู้ค้างภาษีได้ก่อให้เกิด โอน หรือเปลี่ยนแปลงซึ่งสิทธิในทรัพย์สินที่ถูกยึด  
 ภายหลังที่ได้ทำการยึดไว้แล้วนั้น หากอาจใช้ยื่นแก่เจ้าพนักงานบังคับภาษีได้ไม่ ถึงแม้ว่าราคาแห่ง  
 ทรัพย์สินนั้นจะเกินกว่าจำนวนหนี้ภาษีค้างชำระ ตลอดจนค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการยึดและ

ขายทอดตลาดและผู้ค้างภาษีได้จำหน่ายทรัพย์สินเพียงส่วนที่เกินจำนวนนั้นก็ตาม

(๒) ถ้าผู้ค้างภาษีได้รับมอบให้เป็นผู้อารักขาสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างที่ถูกยึดหรือเป็นผู้  
 ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกยึด ผู้ค้างภาษีชอบที่จะใช้ทรัพย์สินเช่นว่านั้นได้ตามสมควร แต่ถ้าผู้มี  
 อำนาจออกคำสั่งเห็นว่าผู้ค้างภาษีจะทำให้ทรัพย์สินที่ได้รับไว้ในอารักขาเสียหายหรือเกรงว่าจะ  
 เสียหายโดยผู้มีอำนาจออกคำสั่งเห็นเองหรือเมื่อบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการยึดทรัพย์สินนั้นร้องขอ ผู้มี  
 อำนาจออกคำสั่งจะระงับรักษาทรัพย์สินนั้นเสียเองหรือตั้งให้ผู้อื่นเป็นผู้จัดการทรัพย์สินนั้นก็ได้

(๓) การยึดสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างนั้นให้รวมถึงดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้นด้วย

(๔) การยึดอสังหาริมทรัพย์นั้นให้รวมถึง

(ก) เครื่องอุปโภค

(ข) ดอกผลที่ดินของอสังหาริมทรัพย์

(ค) ดอกผลธรรมดาที่จะเก็บเกี่ยวเอง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การอายัดทรัพย์สิน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

<sup>๕</sup> ข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และ  
 ขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒๖ ทรัพย์สินที่อายัดได้มีดังนี้

- (๑) สິงหาริมทรัพย์อันมีรูปร่าง
- (๒) อสังหาริมทรัพย์
- (๓) สิทธิที่พึงปวงอันมีอยู่ในทรัพย์สิน
- (๔) เงิน

ข้อ ๒๗ ทรัพย์สินที่ไม่อาจอายัดได้และไม่อยู่ในบังคับแห่งระเบียบนี้ ให้เป็นไปเช่นเดียวกับทรัพย์สินที่ไม่อาจยึดได้ตามข้อ ๒๖ และให้รวมถึงทรัพย์สินที่โอนกันไม่ได้ หรือไม่อยู่ใน

ความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีตามกฎหมายอื่น เช่น

- (๑) สิทธิที่จะได้ค่าอุปการะเลี้ยงดูตามมาตรา ๑๕๙๘/๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- (๒) ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลางตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์
- (๓) ทรัพย์สินตามกฎหมายอื่นๆ เช่น ทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการรถไฟ เป็นต้น

ข้อ ๒๘ การอายัดทรัพย์สินให้นำเอาวิธีการยึดทรัพย์สินตามความในหมวด ๒ ส่วนที่ ๑ การยึดทรัพย์สินมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับความในส่วนนี้ได้โดยอนุโลม

ข้อ ๒๙ การอายัดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี ให้อายัดได้ไม่เกินหนี้ภาษีค้างชำระจนถึงวันชำระ เว้นแต่ทรัพย์สินที่อายัดนั้นไม่อาจแบ่งแยกได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่ ๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผลการอายัดทรัพย์สิน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓๐ กรณีที่ผู้ค้างภาษีได้ก่อให้เกิด โอน หรือเปลี่ยนแปลงซึ่งสิทธิในทรัพย์สินที่ถูกอายัดภายหลังที่ได้ทำการอายัดไว้แล้วนั้น หากอาจใช้เงินแก่เจ้าพนักงานบังคับภาษีได้ไม่ ถึงแม้ว่าราคาแห่งทรัพย์สินนั้นจะเกินกว่าจำนวนหนี้ภาษีค้างชำระ ตลอดจนค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการอายัดและขายทอดตลาด และผู้ค้างภาษีได้จำหน่ายทรัพย์สินเพียงส่วนที่เกินจำนวนนั้นก็ตาม

ข้อ ๓๑ เมื่อบุคคลภายนอกชำระหนี้ตามที่ระบุไว้ในคำสั่งอายัดทรัพย์สินแล้ว ให้ถือว่าการชำระหนี้ของผู้ค้างภาษีตามกฎหมาย

ข้อ ๓๒ ทรัพย์สินที่อายัดได้ให้จัดการดังนี้

- (๑) ถ้าเป็นพันธบัตรรัฐบาลและหลักทรัพย์ที่เป็นประกัน ซึ่งเป็นของผู้ค้างภาษีออก ให้แก่ผู้ถือหรือออกในนามของผู้ค้างภาษี เจ้าพนักงานบังคับภาษีจะร้องขอต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งให้มีคำสั่งอนุญาตให้จำหน่ายสิ่งเหล่านั้นตามรายการขานราคาในวันที่ขายก็ได้ หากสิ่งเหล่านั้นมีรายการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ขานราคากำหนดไว้ ณ สถานที่แลกเปลี่ยน หรือจะขายโดยวิธีทอดตลาดดังที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ก็ได้ ถ้ามิได้ทำค่าขอเช่นนั้นหรือค่าขอถูกยกเลิก ให้ขายสิ่งเหล่านั้นโดยวิธีขายทอดตลาด

(๒) ถ้าเป็นตราสารเปลี่ยนมือ คณะกรรมการคนใดคนหนึ่งอาจร้องขอให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งมีคำสั่งอนุญาตจำหน่ายตามราคาที่ปรากฏในตราสารหรือราคาต่ำกว่านั้นตามที่เห็นสมควร ถ้าผู้มีอำนาจออกคำสั่งยกเลิกค่าขอเสียก็นำตราสารนั้นออกขายทอดตลาด

(๓) ถ้าสิ่งของที่จะต้องส่งมอบตามสิทธิเรียกร้องที่ถูกอายัดนั้นได้ส่งมอบให้แก่เจ้าพนักงานบังคับภาษีให้นำออกขายโดยการขายทอดตลาด

(๔) ถ้าการจำหน่ายสิทธิเรียกร้องที่ถูกอายัดนั้นกระทำได้โดยยาก เนื่องจากการชำระหนี้ต้องอาศัยการชำระหนี้ตอบแทน หรืออาจต้องด้วยเหตุอื่นอันจะทำให้การชำระหนี้ภาษีล่าช้าออกไป และอาจเกิดความเสียหายขึ้นได้ เมื่อบุคคลผู้มีส่วนได้เสียหรือเจ้าพนักงานบังคับภาษีร้องขอ ผู้มีอำนาจออกคำสั่งอาจมีคำสั่งให้จำหน่ายโดยวิธีอื่นก็ได้

ส่วนที่ ๓

การคัดค้านการอายัดทรัพย์สิน

ข้อ ๓๓ การคัดค้านการอายัดทรัพย์สินให้นำความในหมวด ๒ ส่วนที่ ๒ การคัดค้านการยึดทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๑

การขายทอดตลาด

ข้อ ๓๔ เมื่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งได้มีคำสั่งให้ขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้จัดทำประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินตามแบบ ๙ โดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะขาย เช่น ชื่อเจ้าของทรัพย์สิน ผู้สั่งให้ขาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะขาย ชื่อประเภท ลักษณะ จำนวน ขนาด และน้ำหนักแห่งทรัพย์สินนั้นๆ เป็นต้น ถ้าเป็นที่ดิน ให้แจ้งเนื้อที่เขต กว้างยาว ชื่อเจ้าของที่ดิน ช้างเคียงเท่าที่ทราบและอยู่ในท้องที่ใดด้วย ถ้ามีข้อสัญญาและค่าเตือนอย่างไรก็ให้ระบุไว้โดยชัดเจนกับให้กำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขแห่งการชำระเงินไว้ด้วย

ให้จัดส่งประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินตามแบบ ๙ ให้แก่ผู้ค้างภาษีและผู้มีส่วนได้เสียทั้งปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ที่จะขาย สถานที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ ที่ชุมชน สถานที่ราชการอันสมควรจะปิดได้ หรืออาจแจ้งกำหนดการขายทอดตลาดในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่แพร่หลายหรือทางวิทยุกระจายเสียงก็ได้ให้รู้ล่วงหน้าก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ข้อ ๓๕ ในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตามแบบ ๑๐ ซึ่งอย่างน้อยจะต้องประกอบด้วยผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย ผู้อำนวยการสำนักหรือกองคลังท้องถิ่นและเจ้าพนักงานบังคับภาษี

ในกรณีของกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย  
ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการกองรายได้ และเจ้าพนักงานบังคับบัญชา<sup>๔</sup>

ข้อ ๓๖ การกำหนดวันขายทอดตลาดทรัพย์สินตามปกติให้ปฏิบัติตามเกณฑ์  
ดังต่อไปนี้  
(๑) กรณีที่ดินหรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้กำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกิน

หกสิบวัน  
(๒) โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างต่างๆ และทรัพย์สินอื่นๆ ไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน แต่ไม่เกิน

สามสิบวัน  
(๓) ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วน คณะกรรมการอาจขายทอดตลาดทรัพย์สินได้เมื่อพ้น  
ระยะเวลาอย่างน้อยห้าวันนับแต่วันยึดทรัพย์สินเสร็จสิ้น

กรณีของสดหรือเสียหาย ให้นำออกขายทอดตลาดได้ทันทีหรือดำเนินการขายโดยวิธี  
อื่นตามที่เห็นสมควร

(๔) เมื่อประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินไปแล้ว หากมีความจำเป็นคณะกรรมการ  
อาจเลื่อนหรืองดการขายทอดตลาดทรัพย์สินก็ได้  
ทั้งนี้ให้นับตั้งแต่วันลงประกาศขายทอดตลาดเป็นต้นไป

ข้อ ๓๗ การพิจารณาราคาทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาด ให้คณะกรรมการพิจารณา  
ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ดินให้ประมาณราคาซื้อขายกันในท้องตลาด โดยคำนึงถึงสภาพและ  
ลักษณะของที่ดินนั้น

(๒) ราคาซื้อขายหรือจำนอง หรือขายฝากครั้งสุดท้ายของที่ดินที่ยึดและที่ดิน  
ข้างเคียง

(๓) ราคาที่ดินข้างเคียงในตำบลนั้นหรือตำบลใกล้เคียง หรือราคาที่ดินคณะกรรมการ  
เคยขายทอดตลาดไปแล้ว

(๔) ราคาประเมินที่ดินของทางราชการ

(๕) การประเมินราคาทรัพย์สินอื่น ให้ประมาณตามราคาซื้อขายกันในท้องตลาด  
หรือตามสภาพเก่าใหม่ของทรัพย์สินนั้น

(๖) การประมาณราคาทรัพย์สินที่มีการจำนำหรือจำนอง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ (๑)  
ถึง (๕)

ข้อ ๓๘ วิธีการขายทอดตลาดให้คณะกรรมการถือปฏิบัติดังนี้  
(๑) ก่อนเริ่มต้นขายทอดตลาดให้ปิดธงเครื่องหมายการขายทอดตลาดเป็นธงลาย

หมากรุกแดง ขาว  
(๒) ให้อ่านประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สิน ณ สถานที่ขายโดยเปิดเผยก่อนการขาย  
ทอดตลาด

<sup>๔</sup> ข้อ ๓๕ วรรคสอง เพิ่มโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขาย  
ทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

(๓) ผู้ทอดตลาดต้องร้องขานจำนวนเงินที่มีผู้สู้ราคาครั้งที่หนึ่งสามถึงสี่พัน ถ้าไม่มีผู้สู้ราคาสูงขึ้น ให้เปลี่ยนร้องขานเป็นครั้งที่สองอีกสามถึงสี่พัน เมื่อไม่มีผู้สู้ราคาสูงกว่านั้น และได้ราคาเหมาะสมกับสภาพของทรัพย์สินที่ขายก็ให้ลงคำว่า “สาม” พร้อมกับเคาะไม้หรือแสดงกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งตามจารีตประเพณีในการขายทอดตลาด แต่ถ้าก่อนเคาะไม้หรือแสดงกิริยาอื่นอย่างใดอย่างหนึ่งตามจารีตประเพณีในการขายทอดตลาดมีผู้สู้ราคาสูงขึ้นไปอีก ก็ให้ผู้ทอดตลาดร้องขานราคาดังตั้งต้นใหม่ตามลำดับดังกล่าว

(๔) การขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามประเพณีในการขายทอดตลาด ถ้ายังมีได้แสดง เช่นนั้นอยู่ตราบใด ผู้สู้ราคาจะถอนคำสู้ราคาของตนเสียก็ได้ และถ้าผู้สู้ราคาได้ถอนคำสู้ราคาแล้วให้ผู้ทอดตลาดตั้งต้นร้องขานราคาใหม่

(๕)<sup>๑๐</sup> คณะกรรมการหรือผู้ทอดตลาดโดยตนเองหรือจะให้ผู้หนึ่งผู้ใดเข้าสู้ราคาในการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ตนเป็นผู้จัดการขายไม่ได้ เว้นแต่จะได้แถลงไว้โดยเฉพาะในประกาศเรื่องขายทอดตลาดทรัพย์สินตามแบบ ๙ ว่าคณะกรรมการหรือผู้ทอดตลาดในฐานะผู้ขายก็มีสิทธิที่จะเข้าสู้ราคาด้วย

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการหรือพนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ทอดตลาด โดยตนเองหรือจะให้ผู้หนึ่งผู้ใดเข้าสู้ราคาในการขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นไม่ได้

(๖) การขายทอดตลาด เมื่อผู้ทอดตลาดเคาะไม้หรือแสดงกิริยาอื่นอย่างใดอย่างหนึ่งตามจารีตประเพณีในการขายทอดตลาดว่าตกลงขายแล้ว ผู้ซื้อต้องชำระเงินทันที เว้นแต่ที่ดินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นซึ่งมีราคาตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทขึ้นไป ผู้ทอดตลาดอาจผ่อนผันให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของราคาซื้อ และทำสัญญาซื้อขายภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันก็ได้ เมื่อได้ชำระเงินครบถ้วนแล้ว จึงให้โอนมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ซื้อไป

หากผู้ซื้อไม่ไปทำสัญญาซื้อขายภายในกำหนดดังกล่าว ให้คณะกรรมการริบเงินมัดจำ และนำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดใหม่ได้

การขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคสอง ถ้าได้เงินเป็นจำนวนสุทธิไม่คุ้มราคาและค่าขายทอดตลาด ผู้ซื้อคนนั้นต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาด

(๗) ในการขายทรัพย์สิน ให้คณะกรรมการบันทึกไว้ในสมุดขายทอดตลาดทุกครั้ง โดยที่คณะกรรมการและผู้ทอดตลาดต้องลงชื่อ วัน เดือน ปี กำกับไว้

(๘) เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดให้นำส่งหน่วยงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๓๙ การขายทอดตลาดทรัพย์สินประเภทซึ่งผู้มีไว้ในความครอบครองจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของราคาซื้อ และให้ผู้ซื้อจัดการนำใบอนุญาตมาแสดงภายในหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วผู้ซื้อไม่สามารถนำใบอนุญาตมาแสดงได้ ก็ให้ริบเงินมัดจำนั้น ถ้าผู้ซื้อนำใบอนุญาตมาแสดงได้ก็ให้ใช้เงินที่ค้างชำระให้ครบถ้วน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

<sup>๑๐</sup> ข้อ ๓๘ (๕) เพิ่มโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๔๐ การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จะต้องมิไบนุญาต เช่น สุราตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไปให้ขอความร่วมมือไปยังเจ้าพนักงานสรรพสามิตจัดการออกใบอนุญาตชนสุราแก่ผู้ซื้อด้วย

ข้อ ๔๑ การขายทอดตลาดทรัพย์สินติดจำนอง ให้มีหนังสือแจ้งผู้รับจำนองทราบถึงวัน เวลา สถานที่ที่จะทำการขายทอดตลาด พร้อมทั้งใบสอบถามผู้รับจำนองถึงรายละเอียดของภาระจำนองตลอดจนวิธีการขายทอดตลาดทำให้ขายโดยติดจำนองหรือปลอดจำนอง ถ้าผู้รับจำนองไม่แจ้งให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับหนังสือแล้ว ก็ให้ขายทรัพย์สินโดยติดจำนอง ในกรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้รับจำนองให้ขายทรัพย์สินโดยปลอดจำนอง คณะกรรมการอาจพิจารณาให้ขายทรัพย์สินโดยติดจำนองก็ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจออกคำสั่ง

การขายทอดตลาดทรัพย์สินติดจำนอง ให้ประกาศแสดงรายชื่อผู้รับจำนองพร้อมทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยที่ยังค้างชำระจนถึงวันขาย และในการประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินตามแบบ ๙ ให้มีความว่าผู้ซื้อทรัพย์สินต้องรับภาระจำนองติดไปด้วย

การขายทอดตลาดโดยปลอดจำนอง ในกรณีกำหนดราคาขายให้พิจารณาถึงต้นทุนและดอกเบี้ยจำนองซึ่งยังค้างชำระแก่ผู้รับจำนองจนถึงวันขาย พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการยึดและขายทอดตลาดและเงินภาษีค้างชำระ ถ้าคาดหมายว่าเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินไม่อาจปลดปล่อยหนี้ภาษีได้ หรือหากการขายทอดตลาดแล้วเจ้าหนี้จำนองจะได้รับเงินจากการขายทอดตลาดไปทั้งหมด ก็ให้งดการขายทอดตลาดและรายงานผู้มีอำนาจออกคำสั่งพิจารณาสั่งการเป็นรายๆ ไป

การขอรับชำระหนี้ของผู้รับจำนองให้ถือหนังสือตอบรับของผู้รับจำนองตามวรรคหนึ่งเป็นคำขอรับชำระหนี้จำนอง ก่อนจ่ายเงินชำระหนี้จำนองพร้อมดอกเบี้ยต้องตรวจสอบให้แน่ชัดเสียก่อนว่าหนี้จำนองและดอกเบี้ยเป็นหนี้บุริมสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้สามัญหรือไม่ และผู้รับจำนองได้ปลดหนี้จำนองให้แล้ว พร้อมทั้งให้ขอใบรับยึดถือไว้เป็นหลักฐานในการชำระหนี้จำนองพร้อมดอกเบี้ยด้วยจึงจะจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจำนองได้

ข้อ ๔๒ กรณีผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รวมหรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่ขายทอดตลาด การชำระราคานั้นจะขอหักส่วนได้เสียของตนจากราคาซื้อก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่ ๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา  
การคัดค้านการขายทอดตลาดทรัพย์สิน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๔๓ ถ้าคณะกรรมการได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยไม่ชอบ เช่น มิได้ส่งประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินตามแบบ ๙ ให้แก่ผู้ค้างภาษีหรือผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ค้างภาษีหรือผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งต้องเสียหายอาจยื่นคำคัดค้านต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งก่อนที่การบังคับชำระค่าภาษีค้างชำระได้เสร็จสิ้นลง แต่ต้องไม่ช้ากว่าเจ็ดวันนับแต่วันทราบผลการขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยไม่ชอบ เพื่อขอให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งมีคำสั่งเพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๕๔ ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีนั้น ก่อนที่ผู้ทอดตลาดจะ  
 เคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุด ผู้ค้างภาษีหรือผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สิน  
 อาจคัดค้านว่าราคาดังกล่าวมีจำนวนต่ำเกินสมควร ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเลื่อนการ  
 ขายทอดตลาดทรัพย์สินออกไป และในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคา  
 สูงสุดในจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน  
 ให้ผู้ทอดตลาดเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคานั้นได้

ในกรณีที่ผู้ค้างภาษีหรือผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินเห็นว่า  
 ราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินมีจำนวนต่ำเกินสมควร และการขายทอดตลาดทรัพย์สินใน  
 ราคาต่ำเกินสมควรนั้น เกิดจากการคบคิดกันฉ้อฉลในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องข้องในการเข้าสู่ราคา หรือ  
 กระทำการโดยไม่สุจริต หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ทอดตลาดบุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำ  
 คัดค้านต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่ง เพื่อขอให้มีการเพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สิน และเมื่อผู้มี  
 อำนาจออกคำสั่งได้ไต่สวนแล้วเห็นว่า คำคัดค้านนั้นรับฟังได้ ให้มีการเพิกถอนการขายทอดตลาด  
 ทรัพย์สินนั้น

ส่วนที่ ๓

การโอนและการส่งมอบ

ข้อ ๕๕ การขายทอดตลาดทรัพย์สิน เมื่อผู้ซื้อชำระเงินครบถ้วนแล้ว ให้ผู้มีอำนาจ  
 ออกคำสั่งส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ซื้อไปได้ กรณีเป็นสังหาริมทรัพย์กรรมสิทธิ์ย่อมโอนไปยังผู้ซื้อ  
 ขณะที่ได้ทำสัญญาซื้อขายสำเร็จบริบูรณ์แล้ว กรณีเป็นอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ตาม  
 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๕๖ หรือสังหาริมทรัพย์อื่นที่มีทะเบียนควบคุม ให้ผู้มี  
 อำนาจออกคำสั่งแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่นั้นๆ ทราบ เพื่อดำเนินการทางทะเบียนต่อไป

หมวด ๕

การงดหรือการถอนบังคับบัญชา

ข้อ ๕๖ ใ้ندگانบังคับบัญชาในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีการยื่นคำคัดค้านขอให้มีการงดการบังคับบัญชา โดยแสดงเหตุผลให้ปรากฏ  
 และได้ไต่สวนแล้วมีเหตุผลอันสมควร ผู้มีอำนาจออกคำสั่งอาจมีคำสั่งให้ندگانบังคับบัญชา แต่หากเห็น  
 ว่าไม่มีเหตุผลสมควร ก็ให้ดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนการบังคับบัญชา

(๒) ถ้าบุคคลใดกล่าวอ้างว่าผู้ค้างภาษีมิใช่เจ้าของทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานบังคับบัญชา  
 ได้ยึดไว้ก่อนที่ได้เอาทรัพย์สินเช่นนี้ออกขายทอดตลาดหรือขายด้วยวิธีอื่น บุคคลนั้นอาจยื่นคำ  
 คัดค้านต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งเพื่อให้มีคำสั่งปล่อยทรัพย์สินเช่นว่านั้น เมื่อได้รับคำคัดค้านให้ندگان  
 บังคับบัญชาไว้รอคำวินิจฉัยต่อไป



[เอกสารแนบท้าย]

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. หนังสือเตือน (แบบ ๑)<sup>๑๑</sup>

๒. หนังสือเตือนครั้งสุดท้าย (แบบ ๒)

๓. รายงานการสืบหาทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี (แบบ ๓)<sup>๑๒</sup>

๔. คำสั่ง เรื่อง ให้ยึดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี (แบบ ๔)<sup>๑๓</sup>

๕. แต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับภาษี (แบบ ๕)

๖. การยึดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี (แบบ ๖)

๗. รายการบัญชีทรัพย์สินที่ยึด (แบบ ๗)

๘. หนังสือสัญญารักษาสินทรัพย์ (แบบ ๘)

๙. ประกาศเรื่อง ขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี (แบบ ๙)<sup>๑๔</sup>

๑๐. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการขายทอดตลาด (แบบ ๑๐)

๑๑. คำสั่ง เรื่อง การถอนการบังคับภาษี (แบบ ๑๑)<sup>๑๕</sup>

๑๒. คำสั่ง เรื่อง ให้อายัดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี (แบบ ๑๒)<sup>๑๖</sup>

(ดูข้อมูลจากภาพกฎหมาย)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

<sup>๑๑</sup> แบบ ๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

<sup>๑๒</sup> แบบ ๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

<sup>๑๓</sup> แบบ ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

<sup>๑๔</sup> แบบ ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

<sup>๑๕</sup> แบบ ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

<sup>๑๖</sup> แบบ ๑๒ เพิ่มโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินขององค์กรปกครอง  
ส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕<sup>๑๗</sup>

ข้อ ๑๒ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจวินิจฉัย  
ปัญหากำหนดหลักเกณฑ์ และกำหนดวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้  
ในกรณีมีเหตุผลอันสมควร ปลัดกระทรวงมหาดไทยอาจมอบอำนาจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง  
ตามวรรคหนึ่งให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา  
วัชศักดิ์/ผู้จัดทำ  
๙ มิถุนายน ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา  
ณัฐพร/ปรับปรุง  
๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา